

MOCIÓ MUNICIPAL A FAVOR DE L'ASSIGNACIÓ DEL 25% DEL PRESSUPOST AUTONÒMIC DE SALUT A L'ATENCIÓ PRIMÀRIA I L'ESTABLIMENT D'UN PLA GLOBAL DE SALUT A MONTCADA I REIXAC

La salut s'ha convertit en una de les principals preocupacions de la població. En aquest sentit, l'atenció primària representa la porta d'accés al dret a la salut per a la majoria de la població, especialment de les persones i els col·lectius en situació de major vulnerabilitat. L'increment de les necessitats sanitàries de la població no s'han vist acompanyades de mesures eficaces ni d'un augment suficient de la inversió per reforçar l'atenció primària: al contrari, l'atenció primària ha estat la gran perjudicada de la manca d'inversió en l'última dècada.

La feblesa de l'atenció primària s'ha fet encara més evident durant la pandèmia. Hi ha hagut una discriminació indirecta en l'atenció sanitària de la població, en particular de les malalties no covid-19 com les persones que pateixen malalties cròniques o que tenen una major dependència del sistema (gent gran, malalts mentals, persones migrants o amb malalties cardiovasculars, diabetis o càncer, entre d'altres). El resultat han estat els retards i les deficiències en els diagnòstics i l'augment de les llistes d'espera, que incrementen el risc d'empitjorament de l'estat de salut de les persones. L'atenció primària és fonamental per prevenir i promoure la salut, ja que permet realitzar diagnòstics de manera precoç per a detectar problemes de salut abans que s'agreugin.

Malgrat l'abandonament, l'atenció primària sobreviu gràcies als seus professionals. La seva situació de sobrecàrrega laboral i precarietat ja era crònica abans de la pandèmia. En aquests moments el personal sanitari es troba exhaust, i la crisi sanitària posa en risc la seva salut física i mental. Els alts nivells d'ansietat i frustració han incrementat l'abandonament laboral, un efecte molt perillós en un sistema infradotat i amb dificultat per trobar nou personal. Els discursos i aplaudiments d'agraïment al personal sanitari durant els moments més crítics de la pandèmia s'han de traduir en mesures concretes per ampliar les plantilles i millorar-ne les condicions laborals, que redundin en un millor accés al dret a la salut i qualitat de l'atenció sanitària. Fa dotze anys que l'OMS i Relators de l'ONU insten els Estats a reforçar l'atenció primària destinant almenys el 25% del pressupost sanitari. L'OMS estima que l'atenció primària pot satisfer més del 70% de les necessitats de salut de les persones al llarg de la seva vida.

Malgrat això, els pressupostos del Govern per al 2022 només destinen només el 17%, sense desglossar suficientment quines partides són incloses en aquest àmbit. Dels 11.215 milions d'euros destinats a Salut, 1.885 estan previstos per l'atenció primària. Aquesta xifra representa un augment respecte l'any anterior de 323 milions, però resulta del tot insuficient per cobrir les necessitats de personal i de recursos que garanteixin l'accés universal del dret a la salut de la ciutadania. L'atenció primària és el puntal

de la salut i del benestar social i, per tant, cal que es reflecteixi en els pressupostos.

Cal rescatar l'atenció primària de la situació de col·lapse amb un major augment pressupostari que serveixi per desplegar mesures ràpides i eficaces. A més, cal establir indicadors d'avaluació de les seves necessitats per tal determinar la distribució dels recursos, i cal transparència de quines partides i segons quins criteris són incloses en el seu pressupost.

Per tant, destinar el 25% ha de ser un primer pas per a l'augment progressiu i d'acord amb les necessitats sanitàries de la població. Els sistemes de salut basats en una atenció primària forta garanteixen nivells de salut més alts a la població, són més equitatius i eficients en l'ús de recursos, i disminueixen les desigualtats i la mortalitat.

De fet i parlant específicament del nostre municipi, la població de Montcada i Reixac posseeix una sèrie de característiques sociodemogràfiques que la converteixen en una de les poblacions més vulnerables de Catalunya, com així ho va reconèixer el propi Departament de Salut en el Nou Model D'assignació de Recurs de l'Atenció Primària l'any 2017.

Sumat a aquests condicionants, també hem de recordar les retallades en Sanitat del Govern de la Generalitat: del 2009 al 2018, en que es van retallar 1.300.000.000 euros, i 3 de cada 5 € d'aquestes retallades van sortir de l'Atenció Primària. Una inversió que encara no hem recuperat.

De fet, una d'aquestes retallades fa impactar directament a la ciutat de Montcada i Reixac, traduint-se en el tancament de les urgències nocturnes del CAP Jaume I l'any 2009 i obligant a la població a haver de desplaçar-se a altres municipis com Ripollet o Barcelona per ser atesos. Això no ha fet més que agreujar encara més la situació de la població de Montcada i Reixac en relació a la salut i a l'accessibilitat i la prestació d'atenció sanitària.

En l'actualitat, la població de Montcada (37.000 habitants) manca encara de serveis d'Atenció Primària en pediatria i urgències pediàtriques (més de 6.000 menors de 14 anys) servei de ginecologia (més de 11.600 dones entre els 14 i els 64 anys), serveis d'urgències ambulatories permanent, servei de farmàcia de guàrdia en horari nocturn, entre les més importants.

A la darrera reunió del consistori amb l'actual Conseller de salut, Manuel Balcells, el passat 4 de gener es va arribar a l'acord d'establir un Pla Global de salut per millorar l'Atenció Primària a Montcada i Reixac. Aquest Pla ha de recollir totes les demandes històriques de retorn d'inversió en l'àmbit sanitari que porten 11 anys de reivindicació per part d'entitats, associacions de veïnes i diferents partits polítics, com la Taula de salut o la FAVMIR.

Instem el Govern de la Generalitat de Catalunya i els diferents grups parlamentaris que en la negociació dels pressupostos del 2023 s'augmenti el pressupost destinat a l'atenció primària fins a arribar al 25% del pressupost sanitari. La pandèmia ha de servir com a punt d'inflexió per

repensar el sistema sanitari públic i enfortir l'accés al dret a la salut. Són moltes les dificultats i els reptes socials i econòmics a conseqüència de la pandèmia, però la millor sortida d'aquesta crisi és la protecció i el respecte dels drets humans de forma indivisible i universal. L'enfortiment de l'atenció primària és essencial per garantir el dret a la salut i la resistència del sistema sanitari davant les noves necessitats i amenaces.

Per tots aquestos motius, el Ple municipal acorda instar el Govern de la Generalitat a:

1. Destinar el 25% del pressupost sanitari a l'atenció primària, tal com recomana l'OMS, i una vegada assolit, incrementar de forma progressiva els recursos materials i personals per donar resposta a les necessitats de la ciutadania en el seu accés al dret a la salut.
2. Garantir la transparència sobre quines despeses són incloses en el pressupost de l'atenció primària en els pressupostos anuals.
3. Exigir a la Conselleria de salut i al Govern de la Generalitat que donin màxima prioritat i dotin de recursos aquest Pla Global de salut per millorar l'Atenció Primària a Montcada i Reixac, per tal de que pugui iniciar-se i revertir les retallades en matèria sanitària que portem patint els últims 11 anys.
4. Demanar al govern de la Generalitat que posi una data definitiva per realitzar el compliment de l'acord de pressupostos per a l'any 2021, on el grup parlamentari En Comú Podem va negociar la apertura de les urgències nocturnes com a inversió prioritària, tot i que encara no s'ha pogut aconseguir per una manca de professionals.
5. Comunicar aquest acord municipal al President de la Generalitat de Catalunya, al Departament d'Economia i Hisenda, al Departament de Salut i a l'entitat Amnistia Internacional Catalunya.

Recull la moció i la signa, la portaveu d'En Comú Podem Montcada i Reixac, Mar Sempere Martínez a data 16/02/2023.

Signatura

